ԵՐԵՎԱՆ ՔԱՂԱՔԻ ԱՌԱՋԻՆ ԱՏՅԱՆԻ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ
ԻՐԱՎԱՍՈՒԹՅԱՆ ՔԱՂԱՔԱՑԻԱԿԱՆ ԴԱՏԱՐԱՆ
ԱՋԱՓՆՅԱԿ-2 ՆՍՏԱՎԱՅՐ
(ՀՀ, համայնք ԵՐԵՎԱՆ, ԱՋԱՓՆՅԱԿ, ՀԱԼԱԲՅԱՆ Փ., շենք 41Ա, 10-ՐԴ ՀԱՐԿ)

ՈՐՈՇՈՒՄ
ՀԱՅՑԻ ԱՌԱՐԿԱՅԻ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆԸ ԹՈՒՅԼԱՏՐԵԼՈՒ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ՄԻՋՆՈՐԴՈՒԹՅՈՒՆԸ ՔՆՆԱՐԿԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ

ԵԴ2/10362/02/24 ք. Երևան
12 Դեկտեմբեր 2024թ

Երևան քաղաքի առաջին ատյանի ընդհանուր իրավասության քաղաքացիական դատարանը, դատավոր Ս. Երիցյանի նախագահությամբ (այսուհետ նաև՝ Դատարան), քննարկելով ըստ հայցի «Ռաֆ-Օջախ» ՍՊԸ-ի (այսուհետ նաև՝ Հայցվոր) ընդդեմ Հայաստանի Հանրապետության պաշտպանության նախարարության (այսուհետ նաև՝ Պատասխանող)՝ 12.03.2024 թվականին կնքված թիվ «ՓՆՄԱՊՁԲ-24-20/3-5» ծածկագրով պայմանագիրը միակողմանի լուծելու մասին որոշումը (ծանուցումը) անվավեր ճանաչելու պահանջի մասին, քաղաքացիական գործով Հայցվորի ներկայացուցչի կողմից ներկայացված հայցի հիմքի և առարկայի փոփոխությունը թույլատրելու մասին միջնորդությունը,

ՊԱՐԶԵՑ

Հայցվորի ներկայացուցիչը հայցադիմում է ներկայացրել դատարան ընդդեմ Հայաստանի Հանրապետության Պաշտպանության նախարարության՝ խնդրելով անվավեր ճանաչել ՀՀ պաշտպանության նախարարության և «Ռաֆ-Օջախ» ՍՊԸ-ի միջև 12.03.2024թ. կնքված «ՓՆՄԱՊՁԲ-24-20/3-5» ծածկագրով գնման պայմանագիրը ՀՀ պաշտպանության նախարարի տեղակալ Կ. Բրուտյանի կողմից միակողմանի լուծելու մասին 28.11.2024թ.

որոշումը (ծանուցումը)։

Հայցադիմումն էլեկտրոնային համակարգով դատարան ներկայացվել է 04.12.2024 թվականին, կազմվել է թիվ ԵԴ2/10005/02/24 քաղաքացիական գործը, որը **մակագրվել** և **հասանելի է** դարձել Երևան քաղաքի առաջին ատյանի ընդհանուր իրավասության քաղաքացիական դատարանի դատավոր Ս. Երիցյանին **04.12.2024 թվականին**։

Դատարանի 04.12.2024 թվականի որոշմամբ հայցադիմումն ընդունվել է վարույթ։

Դատարանի 04.12.2024 թվականի որոշմամբ Հայցվորի ներկայացուցչի միջնորդությունը՝ հայցի ապահովման միջոց կիրառելու վերաբերյալ, բավարարվել է մասնակի։

Հայցվորի ներկայացուցիչը 10.12.2024 թվականին ներկայացրել է միջնորդություն՝ հայցի հիմքի և առարկայի փոփոխությունը թույլատրելու մասին։

Դատարանն, ուսումնասիրելով միջնորդությունը և այն համադրելով ներկայացված հայցադիմումի հետ՝ արձանագրում է հետևյալը՝

ՀՀ քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքի 170-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ հայցվորը հայցի առարկայի և հիմքի կամ դրանցից յուրաքանչյուրի փոփոխությունը թույլատրելու վերաբերյալ ներկայացնում է գրավոր միջնորդություն մինչև ապացուցման պարտականությունը բաշխելու մասին որոշում կայացնելը։

ՀՀ քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքի 170-րդ հոդվածի 2-րդ մասի համաձայն՝ սույն օրենսգրքի իմաստով՝ հայցի առարկայի փոփոխությունը հայցվորի կողմից պատասխանողին ուղղված նյութաիրավական պահանջն այլ պահանջով փոխարինելը, պահանջը փոփոխելը կամ լրացնելն է, այդ թվում՝ պահանջների չափն ավելացնելը կամ նվազեցնելը, որը թույլատրում է առաջին ատյանի դատարանը։

ՀՀ քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքի 170-րդ հոդվածի 3-րդ մասի համաձայն՝ սույն օրենսգրքի իմաստով՝ հայցի հիմքի փոփոխությունը հայցվորի կողմից հայցի հիմքում սկզբնապես դրված փաստերն այլ փաստերով փոխարինելն է, ինչպես նաև հայցի հիմքում դրված փաստերի շրջանակը ճշգրտելն է այն լրացնելու կամ պակասեցնելու եղանակով։

ՀՀ քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքի 170-րդ հոդվածի 4-րդ մասի համաձայն՝ առաջին ատյանի դատարանը հայցի առարկայի կամ հիմքի փոփոխությունը թույլատրելու կամ մերժելու վերաբերյալ կայացնում է առանձին դատական ակտի ձևով որոշում, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ այդ միջնորդությունը քննարկվել և այն թույլատրելու կամ մերժելու վերաբերյալ որոշումը կայացվել է դատական նիստում՝ գործին մասնակցող անձանց ներկայությամբ։

ՀՀ քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքի 170-րդ հոդվածի 5-րդ մասի համաձայն՝ հայցի առարկայի կամ հիմքի փոփոխությունը թույլատրելու վերաբերյալ միջնորդությունը դատարանը մերժում է, եթե այն բավարարելու դեպքում փոփոխվում է այն իրավունքը կամ օրենքով պահպանվող շահը, որի պաշտպանության նպատակով հայցը սկզբնապես հարուցվել է, կամ քննվող գործը դուրս է գալու առաջին ատյանի դատարանի ենթակայության

սահմաններից:

Վերոգրյալ իրավական նորմերի վերլուծության արդյունքում Դատարանը հարկ է համարում արձանագրել, որ ՀՀ քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքի 170-րդ հոդվածի 5-րդ մասը հայցի հիմքի և առարկայի կամ դրանցից յուրաքանչյուրի թույլատրելիության համար սահմանել է երկու չափանիշի միաժամանակյա առկայություն՝ հայցի հիմքի և առարկայի կամ դրանցից յուրաքանչյուրի փոփոխությունը դատարանն ընդունում է, եթե չի փոփոխվում այն իրավունքը կամ օրենքով պահպանվող շահը, որի պաշտպանության նպատակով հայցը սկզբնապես հարուցվել է և քննվող գործը դուրս չի գալու առաջին ատյանի դատարանի ենթակայության սահմաններից:

ՀՀ քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքի 102-րդ հոդվածի 11-րդ մասի համաձայն՝ հայցի առարկան փոփոխելու դեպքում պետական տուրքի գումարի չբավականացնող մասը գանձվում է հայցի առարկան փոփոխելիս՝ փոփոխված հայցի առարկային համապատասխան:

Վերոնշյալ հոդվածի վերլուծությունից հետևում է, որ հայցի առարկան փոփոխելու դեպքում սահմանված է պետական տուրքի գանձման պահանջ այն դեպքում, երբ հայցի առարկան փոփոխելու դեպքում սկզբնական հայցով վճարված պետական տուրքի գումարը չի բավականացնում: Ընդ որում, պետական տուրքը գանձվում է հայցի առարկան փոփոխելիս, հետևաբար հայցի առարկայի փոփոխության դեպքում դատարանը պետք է անդրադառնա նաև պետական տուրքի գանձման հարցին՝ հիմք ընդունելով ՀՀ քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքի 102-րդ հոդվածի 11-րդ մասը:

Վերոգրյալը հաշվի առնելով Դատարանը գտնում է, որ տվյալ դեպքում հայցի հիմքի և առարկայի փոփոխությունը թույլատրելու մասին միջնորդությունը բավարարելու դեպքում իրավունքի կամ օրենքով պահպանվող շահի փոփոխություն առկա չէ, ինչպես նաև քննվող գործը դուրս չի գա առաջին ատյանի դատարանի ենթակայության սահմաններից, բացի այդ հայցի նոր առարկայի շրջանակներում պետական տուրքի չբավականացնող մասը վճարվել է Հայցվորի կողմից, հետևաբար Հայցվորի ներկայացուցչի միջնորդությունը՝ հայցի առարկայի փոփոխությունը թույլատրելու մասին, ենթակա է բավարարման:

ՀՀ քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքի 119.5-րդ հոդվաի համաձայն՝

(...)

3. Համակարգն օգտագործող անձի համար դատական ակտը համարվում է հրապարակված (կամ կայացված), եթե այն Համակարգի միջոցով **հասանելի է դարձել** Համակարգն օգտագործող անձին:

4. Համակարգն օգտագործող անձի համար դատական ակտը համարվում է վերջինիս ուղարկված, եթե այն **Համակարգի միջոցով հասանելի է** դարձել

Համակարգն օգտագործող անձին:

5. Դատական ակտերը համարվում են Համակարգն օգտագործող անձի կողմից ստացված դրանք իրեն **հասանելի դառնալու պահից երեք աշխատանքային օր հետո**:

(...)

ՀՀ քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքի 234.7 հոդվածի համաձայն՝ հայցադիմումի պատասխանը կամ հայցային վաղեմություն կիրառելու մասին միջնորդությունը ներկայացվում է հայցադիմումը վարույթ ընդունելու մասին որոշումն ստանալուց հետո՝ հնգօրյա ժամկետում:

Տվյալ դեպքում «Ռաֆ–Օջախ» ՍՊԸ–ի ներկայացուցչի միջնորդությունը՝ հայցի հիմքի և առարկայի փոփոխությունը թույլատրելու մասին, բավարարման ենթակա լինելու պայմաններում Դատարանը գտնում է, որ պատասխանող ՀՀ պաշտպանության նախարարությանը պետք է տրամադրվի սույն դատական ակտը ստանալուց հետո հնգօրյա ժամկետ՝ փոփոխված հայցադիմումի վերաբերյալ հայցադիմումի պատասխան ներկայացնելու համար:

Հաշվի առնելով վերոգրյալը և ղեկավարվելով ՀՀ քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքի 170-րդ, 188-րդ, 199-րդ և 200-րդ հոդվածներով՝

ՈՐՈՇԵՑ

1. Ըստ հայցի «Ռաֆ–Օջախ» ՍՊԸ-ի ընդդեմ Հայաստանի Հանրապետության պաշտպանության նախարարության՝ 12.03.2024 թվականին կնքված թիվ «ՓՆՄԱՊՁԲ–24–20/3–5» ծածկագրով պայմանագիրը միակողմանի լուծելու մասին որոշումը (ծանուցումը) անվավեր ճանաչելու պահանջի մասին, քաղաքացիական գործով Հայցվորի ներկայացուցչի կողմից ներկայացված միջնորդությունը՝ հայցի հիմքի և առարկայի փոփոխությունը թույլատրելու մասին բավարարել.

Թույլատրել հայցի հիմքը **փոփոխել և լրացնել** հետևյալ բովանդակությամբ.

«Պայմանագիրը միակողմանի լուծելու արդյունքում ՀՀ պաշտպանության նախարարությունը, ի դեմս ՀՀ պաշտպանության նախարարի տեղակալ Կարեն Բրուտյանի 09.12.24թ-ին կայացրել է N154 որոշումը՝ «Ռաֆ-Օջախ» ՍՊԸ-ին գնումների գործընթացին մասնակցելու իրավունք չունեցող մասնակիցների ցուցակում ներառելու որոշմամբ հայտնել է հետևյալը:

«Հաշվի առնելով, որ «Ռաֆ-Օջախ» ՍՊԸ-ն խախտել է պայմանագրով նախատեսված պարտավորություն, որը հանգեցրել է պատվիրատուի կողմից պայմանագրի միակողմանի լուծմանը, հիմք ընդունելով «Գնումների մասին» ՀՀ օրենքի 6-րդ հոդվածի 1-ին մասի 6-րդ կետի «ա» պարբերության պահանջները, որոշում եմ՝ «Ռաֆ-Օջախ» ՍՊԸ-ին ներառել գնումների գործընթացին մասնակցելու

իրավունք չունեցող մասնակիցների ցուցակում»:

Գտնում ենք, որ հայցադիմումով վիճարկվող որոշումը չի համապատասխանում «Գնումների մասին» ՀՀ օրենքի 6-րդ հոդվածի 2-րդ մասի պահանջներին՝ որոշման պատճառաբանված լինելու պահանջին: Դատարանին խնդրում ենք նկատի ունենալ, որ Պատասխանողը ընդամենը մեկ տողով նշել է հետևյալը. «Հաշվի առնելով, որ «Ռաֆ-Օջախ» ՍՊԸ-ն խախտել է պայմանագրով նախատեսված պարտավորություն, որը հանգեցրել է պատվիրատուի կողմից պայմանագրի միակողմանի լուծմանը», սակայն թե ինչով է Հայցվորը խախտել այդ պայմանագրային պարտավորությունը և ինչում է դրսևորվում այդ խախտումը, մնում է միայն կռահել:

Այսպիսով, ուսումնասիրելով որոշումը, պարզ է դառնում, որ այն չի պարունակում պատճառաբանություն, պարզ և հասկանալի չի, թե ինչ իրավախախտման վարքագիծ է դրսևորել ՍՊԸ-ն, արդյոք դա հիմք է վերջինիս Ցուցակում ներառելու համար:

Նման պայմաններում խախտումը բավականաչափ որոշակի չէ, և պարզ չէ, թե հայցվորը ինչպես պետք է կանխատեսեր և իր վարքագիծը համապատասխանեցներ ենթադրյալ խախտման կանխարգելմանը:

Գտնում ենք, որ նման պայմաններում հայցվորին գնումների գործընթացին մասնակցելու իրավունք չունեցող մասնակիցների ցուցակում ներառելու մասին ՀՀ պաշտպանության նախարարի տեղակալ Կարեն Բրուտյանի 09.12.24թ-ին կայացրած N154 որոշումը՝ բովանդակության մասով չի բավարարում Օրենքի 6-րդ հոդվածի 2-րդ մասով սահմանված՝ պատճառաբանված լինելու օրենսդրական պահանջին, ինչն ինքնին բավարար է այդ որոշումն անվավեր ճանաչելու համար:

Ի թիվս վերոգրյալի՝ հարկ ենք համարում նշել, որ որոշման պատճառաբանված լինելու օրենսդրական պահանջը ուղղակիորեն բխում է ՀՀ սահմանադրությամբ երաշխավորված իրավական որոշակիության սկզբունքից, ինչը տվյալ դեպքում նույնպես խախտվել է:

Դատարանին խնդրում ենք նկատի ունենալ, որ ներկայումս ձևավորված դատական պրակտիկայի արդյունքում գնումների գործընթացին մասնակցելու իրավունք չունեցող մասնակիցների ցուցակում ներառելու մասին Հայաստանի պատվիրատուների որոշումները դատարանների կողմից անվավեր են ճանաչվում հենց այս՝ պատճառաբանված կամ բավարար պատճառաբանված չլինելու հանգամանքով պայմանավորված:

Գտնում ենք, որ վերոշարադրված փաստերի առկայության պարագայում «Ռաֆ-Օջախ» ՍՊ ընկերությանը գնումների գործընթացին մասնակցելու իրավունք չունեցող մասնակիցների ցուցակում ներառելու մասին որոշումը իրավաչափ չէ:

Արդյունքում նման ոչ իրավաչափ, որոշման հետևանքով գնման գործընթացի շրջանակներում ստանձնած պարտավորության խախտում թույլ տալու հիմքով Ընկերությունը երկու տարի ժամանակով ներառվելու է գնումների գործընթացին մասնակցելու իրավունք չունեցող մասնակիցների ցուցակում:

Գտնում ենք, որ ՀՀ պաշտպանության նախարարության և «Ռաֆ-Օջախ» ՍՊԸ-ի միջև 12.03.2024թ. կնքված թիվ «ՓՆՄԱՊՁԲ-24-20/3-5» ծածկագրով գնման պայմանագիրը ՀՀ պաշտպանության նախարարի տեղակալ Կ. Բրուտյանի կողմից 28.11.2024թ. միակողմանի լուծելու մասին որոշման (ծանուցման) հիմքով՝ ՀՀ պաշտպանության նախարարի տեղակալ Կարեն Բրուտյանի 09.12.24թ-ին կայացրած N154 որոշումը՝ «Ռաֆ-Օջախ» ՍՊԸ-ին գնումների գործընթացին մասնակցելու իրավունք չունեցող մասնակիցների ցուցակում ներառելու մասին իրավաչափ չէ, քանի որ այն ընդունվել է գնումների մասին ՀՀ օրենսդրության վկայակոչված նորմերի խախտմամբ, իսկ վերոհիշյալ պայմանագրի լուծումն էլ եղել է ոչ իրավաչափ, որի հետևանքով իրավաչափ չէ նաև ՀՀ պաշտպանության նախարարի տեղակալ Կարեն Բրուտյանի 09.12.24թ-ին կայացրած N154 որոշումը:

Տվյալ դեպքում Հայցվորի խախտված իրավունքների պաշտպանությունը հնարավոր է ՀՀ պաշտպանության նախարարի տեղակալ Կարեն Բրուտյանի 09.12.24թ-ին կայացրած N154 որոշումը՝ «Ռաֆ-Օջախ» ՍՊԸ-ին գնումների գործընթացին մասնակցելու իրավունք չունեցող մասնակիցների ցուցակում ներառելու մասին՝ Դատարանի կողմից անվավեր ճանաչելու եղանակով:»

Թույլատրել հայցի առարկան **փոփոխել և լրացնել** հետևյալ բովանդակությամբ.

«2. Անվավեր ճանաչել՝ «Ռաֆ-Օջախ» ՍՊԸ-ին գնումների գործընթացին մասնակցելու իրավունք չունեցող մասնակիցների ցուցակում ներառելու ՀՀ պաշտպանության նախարարի տեղակալ Կարեն Բրուտյանի 09.12.24թ-ին կայացրած N154 որոշումը:»:

2. Պատասխանող Հայաստանի Հանրապետության պաշտպանության նախարարությանը տրամադրել սույն որոշումը ստանալուց հետո հնգօրյա ժամկետ՝ փոփոխված հայցադիմումի վերաբերյալ հայցադիմումի պատասխան ներկայացնելու համար:

Որոշումն օրինական ուժի մեջ է մտնում կայացման պահից և ենթակա չէ բողոքարկման:

ԴԱՏԱՎՈՐ Digitally signed by YERITSYAN SARGIS 3207830072 Date: 2024.12.12 17:09:11 AMT **Ս. ԵՐԻՑՅԱՆ**

Տվյալ ֆայլերին կարող եք ծանոթանալ նաև մուտք գործելով "Էլեկտրոնային դատավարություն" համակարգ՝ cabinet.armlex.am